

# ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

## ABONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.  
In Districte: „ „ 36 „ „ 18 „ „ 10 „  
In Străinătate: „ „ 48 „ „ 24 „ „ 12 „

— Articoll nepublicați nu se însoțesc. —

## Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.  
In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.  
Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia: Se va adresa la AGENȚIA HAVAS Paris.

## ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV-a . . . . . 30 bani  
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.  
— Scrisorile nefranțate se refuză. —

Pentru inserții și reclame redacțiunea nu este responsabilă.

## SCIURI TELEGRAFICE

IN ZIARUL STABINE

Berlin, 10 Ianuarie.

Nord. Allg. Zeitung publică o scrisoare autografa a împăratului Friederic către cancelarul imperiului cu ocaziunea aniversării a 50-a a intrării lui Bismark în armată, cu data 25 Martie 1888, și anume spre a dovedi divergența dintre intențiunile împăratului Friederic și direcțiunea opozițiunii, a partidului progresiste și liberale. În scrisoare se zice:

»Imi amintesc cu d-ta, iubite priet, cel 50 ani împliniți azi, de când al intrat în oștire și mă bucur sincer, că vânătorul de gardă de atunci poate privi îndărăt cu atâta mulțumire asupra acestui jumătăt de secol trecut. Astăzi nu voi să intru în explicări mai lungi asupra meritelor de bărbat politic, ce au legat pentru totdeauna numele d-tale cu istoria noastră, dar trebuie să relev un lucru: când a fost vorba de a perfecționa binele oștires, a o face gata și tare de apărare d-ta n'ai lipsit niciodată de a intra în luptă și a învinge. Ast-fel oștirea îți mulțumeste pentru tot ce ai făcut, ceea ce ea nu va uita niciodată, și în fruntea ei capul armatelor, care dădea acum câte-va zile a fost chemat să ocupe această pozițiune după moartea aceluia, care neîntrerupt a avut pe inimă binele armatei.»

Veneția, 12 Ianuarie.

In Faenza turburările s'au repetat în măsură și mai mare. S'au dărâmat ca la 20 cupitoare de pâine; au fost ciocniri sângeroase între popor și oștire. S'au arestat ca la 120 persoane. Astăzi s'a proclamat starea de asediu în Faenza din; Bologna s'au trimis în Faenza mai multe companii de oștire.

Sofia, 12 Ianuarie.

Sunt absolut nefundate toate știrile ce au circulat în presă, în timpul din urmă, despre o lozodire iminentă a prințului Ferdinand de Coburg.

Berlin, 12 Ianuarie.

Nord. Allg. Zeitung relatează, că în noaptea de la 10 Ian. un Francez necunoscut a s'ar, în Avricourt german, patru giarmuri de la oficiu vamal, aruncând în casă un bilet pe care era scris: «République Française! Aux armes! Qui vive? France! Violation de frontière acte prémédité.» La acestea foaia germană observă: «Noi suntem deprinși a vedea de la francezi lucruri și mai rele și de aceea nu ne mai facem supărare, dar și aci avem o dovadă de sentimentul de drept și dreptate ce domnește în Franța». Se zice că francezi ar fi refuzat de a contribui la prinderea făptuitorului.

New-York, 12 Ianuarie.

Cu greu își poate închipui cine-va devastările teribile ce le-a cauzat viscolul și vijelia în diferitele state ale Occidentului. Până acum nu s'a putut constata numărul caselor surpate, al pădurilor devastate și al navelor înecate. Dărâmându-se o construcțiune nouă în Pittsburg, au pierit sub ruine 15 persoane și alte 40 persoane rănite au fost scoase de sub ruine.

Până acum s'au surpat 14 biserică, după cum spun știrile primite. În Heading uraganu a descoperit casele; s'a întâmplat și o explozie, prin care casele au luat foc și au pierit în flăcări patru oameni. O fabrică de mătase a căzut, îngropând 200 lucrători, în mare parte băeți și fete. Până acum s'au scos 80 de cadavre. Orașele Sneburg, Harrisburg, Williamsport, și Wheeling sunt în mare parte niște ruine; pretutindeni au pierit oameni.

In Carlisle s'a surpat arsenalul și școala mai toți din lăntru au fost răniți sau uciși. In Pittsburg n'a rămas o casă întreagă.

New-York, 11 Ianuarie.

De la cataractele Niagarel vine asemenea o știre îngrozitoare. Cicloul a distrus podul cel grandios, trântindu-l în fundul fluviului. Acest pod de fier și oțel a costat peste 3 milioane franci.

București, 3 Ianuarie 1889

Am schițat, în numărul penultim, schimbarea ce s'a săvârșit în personalul și în sistema de guvernământ, în scurgerea anului trecut.

Intru în câteva amănunte.

In primele zile ale anului trecut, colectivitatea era tare și mare, sfida lumea și se arăta sigură încă p'o perioadă legislativă. Intrată d. I. Brătianu și camarila sa perduse simțul realității, încât pusnicul de la Florica credea că țara nu poate trăi fără cărmuirea sa, iar droaia favoriților nici nu și inchiptuia că țara poate să aibă o altă voință.

Așa s'a început anul.

In lupta mare electorală, începută în Ianuarie, erau două tabere față în față; colectivității alergând la protecția lui Radu Mihail și opozițiunea-unită sub stat-majorul triumvirilor, la care se anexase și grupul desidenților.

Numai câțiva din amicii noștri, cari, mai severi asupra principiilor, nu voiseră să se înroleze în nici o tabără, deși erau solicitați din ambele tabere, au rămas nestrămutați în linia crezută de noi corectă.

Am fost biruiți în acea luptă. Unii nici n'am candidat, câțiva au căzut; doi-trei au pătruns în Parlament. Dar forța morală a rectitudinii politice s'a impus curând prin sine însăși, în mijlocul cataclismului care amenința țara.

După deschiderea Parlamentului, patimile luară o desfășurare și mai violentă. Supapa libertății nu fusese întreg deschisă în timpul alegerilor. Ce spectacol de răscoală dădea Camera!...

Mi aduc aminte că, pe la sfârșitul lui Februarie, iritația se ridicase la un nivel înalt. In acele momente critice șeful nostru era des solicitat de unii fruntași ai opozițiunii-unite, cari îl găseau constant adversar al coalițiunilor închiegate spre resturnare și obișnuite a face, cum zice francezul, săgeată din orice lemn. Intr'o seară el s'a pomenit chiar cu vizita d-lor I. Brătianu și Dim. Sturdza, cari, speriați de întorsătura revoluționară a lucrurilor, îi ofereau portofolii și toate reformele, pentru cari luptau junimiștii, afară de modificări în Banca Națională.

Se știe că șeful nostru a refuzat portofoliile fără guvern și promisiunile disperate de reforme, din cari se excepta Banca Națională. D. Brătianu își va aduce desigur aminte de povestea cărților sibiline....

Peste câteva zile, guvernul a căzut sub presiunea revoltei morale a opiniunii publice și sub amenințarea răscoalei materiale a

cețătenilor, ce nu mai puteau suferi regimul de jaf, de teroare și de rușine, al colectivității devenite furioase...

După câteva îndrăsneli nebune, d. Ion Brătianu a trebuit să părăsească puterea.

Intre un partid putred, care se rostogolia sub apăsarea multelor păcate, și într'o coalițiune fără chiag de guvernământ și care se scoborise în stradă, Suveranul s'a adresat, după consiliul venit chiar din rândurile opozițiunii, la grupul care, prin corectitudinea sa, infățișa vitalitate și simțiment de ordine, reclama reforme, respecta Constituțiunea și nu venea cu răsunări.

Astfel junimiștii, conservatori în sensul întăririi societății românești, prin reformele reclamate de consolidarea deosebitelor straturi sociale pe cari se reazimă ființa Statului, și amici ai tuturor libertăților politice cucerite de societatea modernă, au venit la putere. Ei au venit la guvern cu încrederea Suveranului și cu încrederea tuturor elementelor serioase din această țară, cu misiunea de a aduce pacea în spiritele revoltate și cu speranța că vor dobândi, prin purtarea lor respectoasă către lege și reformistă, încrederea corpului electoral. Și în această privință, lucrurile din prima zi au fost lămurite.

De la început, junimiștii s'au arătat vrednici de această misiune. Sub acțiunea lor corectă, pacea a intrat treptat în viața noastră publică. Față cu acea acțiune, fosta coalițiune anti-colectivistă s'a dizolvat; desidenții au făcut cei d'antăi ruptura. A urmat apoi deslipirea liberalilor-conservatori de așa numiții adeverați naționali-liberali.

Alegerile din Octobrie au găsit societatea noastră politică altfel împărțită decât alegerile din Ianuarie.

Junimiștii și-au publicat cu claritate și cu precizie programul lor și au încercat astfel să pună lupta electorală pe principie, nu pe persoane.

Din toate celelalte grupuri, numai tinerii conservatori și radicali au vorbit cu claritate către țară, unii apropiându-se mult de noi, ceilalți asociați în unele lucruri, dar revedicând și altele mai mult ca noi.

Celelalte grupuri s'au pierdut în generalități: unii asvirlindu-se în acuzări nesocotite, cari le-au făcut mai mult rău lor-înșile; alții inchizendu-se în monopolizarea liberalismului din toate țările ca o avere proprie a lor; alții făcând să se subînțeleagă deosebirii sub niște tendințe comune.

Lupta electorală însă s'a dat, sub forma generală de amici or de inimici ai guvernului junimistic. Adversarii combăteau cu fraze ac-

tele și programul nostru; amicii sinceri ai reformelor propuse de noi susțineau programul guvernului; amicii mai abili s'au mulțumit a combate numai pe adversarii guvernului.

Din această atmosferă a eșit Parlamentul adunat în Noembrie.

In tot cursul acestor vremuri, guvernul s'a silit a aduce liniștea, a stabili puterea legii, a curăți administrația de elemente stricate, a înlătura orice umbră de prigonire, — și a isbutit. A mai făcut încă două lucruri însemnate guvernul:

a combătut cu succes agiul și a început a consolida valoarea monetei noastre fiduciare, pentru mulțumirea generală a importului și a consumațiunii;

a sequestrat o linie ferată, a cărei exploatare era păgubitoare pentru Stat, dându-i o administrație care ne va aduce un folos de câteva sute de mii de lei pe an, plus beneficiile însemnate ce rezultă din stăpânirea noastră asupra capetului arterei principale.

Opera întăririi politicei finanțiare, așa că Statul nostru să rămăie la adăpostul crizelor cari îl amenințau, se urmărește cu plan și cu convingere mai departe. Că știm ce vrem și că putem isbuti; fiește-cine poate vedea din comparația cursului aurului din anul trecut cu cursurile din anul ăsta, începând de la Iulie încoace.

Opera reformelor sociale și a punerii Statului nostru în condițiunile de existență modernă, reclamate de necesitățile conservării și dezvoltării pe o bază sănătoasă, est-rasă însăși din firea noastră națională, se va urma și dânsa, dacă....

Am pus aci un *dacă*, pentru că cel ce scrie aceste rânduri are oare-cari îndoieli asupra rezultatului frământărilor prin cari trecem.

Avem un Cabinet, compus din atâtea valori, cum poate n'a mai avut țara noastră. Și când amicii de la *Epoca* l-au calificat de marele minister aveau dreptate.

Avem un Parlament care oferă prin talentele pătrunse într'insul un spectacol cu totul altul decât Parlametele trecute.

Avem majorități cari, dacă ar fi pe deplin unite, ar reprezinta o forță de lucru deosebită și o tărie de rezistență admirabilă față cu turturile adversarilor naturali.

Din nenorocire însă opera de concentrare pare anevoioasă. Deprinderile trecutului și înclinările personale sunt încă puternice. Unora le plăcea a crede într'o cimentare definitivă. Mi-ar plăcea și mie să cred... In orice caz dacă cimentarea are să se facă, ea va trebui să treacă prin momente critice.

Daca acele momente vor putea fi biruite, țara va avea ocaziunea să binecuvinteză patriotismul celor devotați la marea operă, necesară pentru întremarea, conservarea și dezvoltarea trainică a Statului nostru, în toate manifestările vieții sale publice.

Cele mai sincere urări ale noastre au fost pentru această lucrare.

Orce se va întâmpla însă, anul prin care am trecut are să rămăie un an de roditoare învățăminte pentru societatea românească.

In scurgerea lui s'au făcut multe și s'au întrevăzut frumoase orizonturi. El poate figura ca un an însemnător în viața noastră publică. El va fi și mai însemnător daca urmări ferice se vor deslătui din faptele de căpetenie săvârșite în cursul lui. Aceste urmări vor atârna de cuminiția celor ce vor și să se asocieze cu trainicie în marea idee a întremării și organizării Statului român, pe baza trebuințelor bine simțite de dânsul și impuse de cerințele societății moderne.

## SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMANIEI LIBERE

— 15 Ianuarie 1889 —

Paris, 14 Ianuarie.

Curcile diplomatice cred în general în căsătoria prințesei Alice de Hessa cu Tareviciu, cu toate desmințirile cari vin din Germania.

Marele duce de Hessa va merge în curând la Petersburg.

Londra 14 Ianuarie.

«Standard» desminte că s'ar fi deschis negocieri pentru o alianță formală între Englitera și Italia.

Berlin, 14 Ianuarie.

Discursul tronului zice că relațiunile imperiului cu toate statele străine sunt amicale.

Împăratul vizitând curțile amice s'a inspirat de această convingere că Prusia poate să spera cu încredere menținerea păcii. Situațiunea economică și financiară este foarte favorabilă și permite cheltuieli mai mari pentru îmbunătățirea eclesiastică a tutulor credințelor și pentru îmbunătățirea situațiunii institutorilor școalelor primare.

Cele-l-alte proiecte anunțate sunt relative la reforma impostului asupra venitului, la întinderea căilor ferate și la administrațiunea interioară.

(Havas).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a

## Navigatiunea în România

Odată cu începerea anului 1889, este foarte bine să se știe, starea în care se află România, din punctul de vedere al căilor de comunicațiune pe apă.

România, sub raportul hidrografic este una dintre cele d'întăi țări; în adevăr, ea posedă trunchiul arterei celei mai mari a Europei, Dunărea, precum și alte patru cursuri importante: Prutul, Siretul, Oltul și Jiul.

Până în prezent, un serviciu de navigațiune, propriu zis; nu se află decât pe Dunăre; toate cele-l-alte cursuri de apă sunt aproape cu totul neîntrebuțate și căi de comunicațiune.

Facerea navigabilă cel puțin a Prutului, Siretului, Oltului și Jiului se impune de la sine pentru mai multe motive

1) Lipsa mare de șosele, în adevăr înțeles al cuvântului, în care ne aflăm  
2) Egalarea pe cât posibil a pre-

jectelor de prima necesitate în orice punct al țării, ceea ce ar cauza o vătămare capitalului, pământ, acolo unde astăzi este depreciat, prin venitul mic ce aduce.

3) Înființarea la noi în țară, de noui industrii ca: exploatarea sistematică a carierelor de peatră, a lemnăriei și tuturor minierelor ce stau închise în munții noștri.

4) Înființarea de centruri noi industriale și comerciale în lungul cursurilor de apă și înflorirea celor deja existente ca: Craiova, Romanul, Bacăul, Huși, Slatina etc.

5) Asigurarea rentabilității căilor ferate. Din cele ce preced, se vede, destul de clar, importanța ce are punerea în stare de navigație a tuturor râurilor noastre navigabile; costul lucrărilor de artă necesare pentru aceasta este cu mult mai mic decât dacă s'ar construi șosele de o lungime echivalentă și capitalul angajat s'ar putea amortisa în foarte scurt timp, prin taxele ce s'ar pune asupra vaselor plutoare.

Inginer V. Ignat.

## CRONICA ZILEI

La felicitările de anul nou, exprimate de I. P. S. S. Mitropolitul primat, de d. prezident al Consiliului, și de d. d. prezidenți ai curților de casație și de compturi, M. S. Regele a mulțumit în acești termeni:

„La începutul anului, întâiul Meu gând se îndreptează spre scumpul Meu popor, a cărui fericire este în fruntea tuturor dorințelor și silințelor Mele. Rog pe Dumnezeu ca să păzească țara noastră, în anul acesta, de toate necazurile și să împlinească o desvoltare liniștită, împiedicând dărușele aspirațiuni. Să dea Cerul ca speranțele Mele și călduroasele urări cari fac pentru D-voastră și pentru toți românii, fără deosebire, să fie împlinite. Mulțumindu-vă din tot sufletul de bunele felicitări și de dovezile de dragoste ce Ne aduceți, Reginei și Mie, la reînnoirea anului, Vă salut dupe obiceiul strămoșilor, zicându-vă: „La mulți ani și cu Dumnezeu înainte.“

Cuvintele Regelui au fost primite cu repezițe strigări:

Trăiască MM. LL. Regele și Regina!

Sunt amnestiați toți locuitorii resculți din districtele Ilfov, Prahova, și Ialomița, în primăvara anului 1888, cari până la darea decretului de amnestiere nu sunt condamnați prin sentințe judecătorești definitive.

Colegiul I electoral pentru consilierii județului Suceava este convocat a se întruni, în ziua de 30 Ianuarie 1889, la orele 9 dimineața, în locul comunei de reședință, spre a alege doi consilieri în locurile remase vacante prin numirea d-lui N. Stamati în funcțiune publică și încetarea din viață a d-lui Alexandru Agiologu.

S'a decretat regulamentul pentru spitalele județane și comunale.

D. Nicolae S. Papadat, licențiat în drept de la facultatea din Paris, fost magistrat, e numit avocat al Statului clasa II la județul Vlașca, în locul d-lui Aristide Eustațiu, numit în magistratură.

Nefiind alaltăieri primire la Curte, un mare număr de persoane din toate stările Societății s'a grăbit a aduce urări Suveranilor prin înscriere la Palat.

Maiestățile Lor au primit cu ocaziunea anului nou nenumărate telegrame de felicitări din toate unghiurile țării și din străinătate.

D. Stefan Murat este numit casier general al județului Brăila.

D. G. Vlădoianu, casierul de Brăila, va trece la județul Tutova, și d. Haralambie Theodorescu, casierul de Tutova, e trecut la județul Tecuci, în locul d-lui C. P. Negulescu, care rămâne în disponibilitate.

D. L. Lhuillier, directorul exploatarei pădurii Ohaba din județul Mehedintzi, a dăruit toată lemnăria neagră pentru construcția podului de apă Motruului.

Citim în Revista Armatei:

Ne vine din Germania știrea despre două modificări importante în de ale noastre: 1. *Reorganizarea artileriei de câmp* și 2. *Modificarea în organizațiunea Statului-Maior General*.

Cea d'ântei este prevăzută în bugetul prezentat Reichstagului. Măsura nouă, care va intra în vigoare de la 1 Aprilie 1889, pune artileria de câmp sub ordinile directe ale generalilor comandanți ai corpurilor de armată; brigadele de artilerie vor fi, deci, private și tratate de către comandament ast-fel precum sunt brigadele de cavalerie.

Pentru a înlesni Generalilor exercițiul acestor noi atribuțiuni, se va atașa, pe lângă statul lor maior, un ofițer al armei. La minister, comitetul tehnic păstrează toate prerogativele speciale.

Economia care isvorăște din aceste desființări este aproape nulă, și nu să poate ține seama de dînsa; se cade numai a se lua în considerație îndeplinirea unei reforme administrative și mai ales, tactice, de mult cerută.

„Arta războiului, zice, cu privire la aceasta *Weser Zeitung*, cere să fie o legătură mai strînsă între artileria de câmp, infanteria și cavaleria. Dar celor două d'ântei, mai cu seamă, se cade a se lăsa direcțiunea luptei. Au aceleași elemente de mobilitate, de rapiditate și de justeță de tir, pot, prin urmare, să se ajute una pe alta. De acia, este neapărată nevoie ca, d'în timpul de pace chiar, aceste două arme să fie în relații neîntrerupte.“

În privința Statului-Maior General, se știe că generalul Valdersee n'a fost înlocuit în funcțiunile de *Quartier-Maître*, părăsite de dînsul pentru a lua direcțiunea Statului-Maior General. Funcțiunile acelea par a fi desființate, dar în locul *Quartier-Maître*ului, se zice că se vor înființa trei sub-șefi de Stat-Maior sau *Ober-Quartier-Meister*, luând, fie-care, în funcțiunea normală a serviciului, direcțiunea unui grup de *Abteilungen* sau biurouri ale zisului Stat-Maior.

Se poate deci, logic prevedea o modificățiune în atribuțiile unora din acele *Abteilungen*.

Înființarea acelor sub-șefi înlesnește, negreșit, mult relațiunile șefului de Stat-Maior cu colaboratorii săi; cu toate acestea, măsura are, mai mult decât ori-ce, scopul de a lărgi atribuțiunile Statului-Maior General și de a-i asigura o complectă autonomie.

Se poate, în urma acestora, să se ivească, în curînd, schimbări la ministerul de resbel: se și vorbește în unele ziare, despre înlocuirea generalului *Bronsart de Schellendorff*, prin generalul von *Hahnck* actualul șef al cabinetului militar al Imperatului.

S'ar putea ca, asemenea, cabinetul Imperatului să nu urmeze așa precum a fost organizat de generalul de *Albedyll*; ministerul de resbel, ca compensățiune pentru ceia ce perde de pe urma mai marei autonomii a Statului-Maior General, ar câștiga, cel puțin în parte, atribuțiunile sale legitime asupra personalului ofițerilor. În fine, cabinetul Imperatului, desființat de chestiunile de detaliu, de munca inactivă de biuroi, ar putea, cu mai mare înlesnire, atinge scopul urmărit de tînerul Suveran, adică de a face *Quartier-General mobilisabil*.

Ne interesează, negreșit mult, mai cu seamă, ceia ce se petrece în vecinătatea noastră; de acia. credem nemerit a vorbi despre unele proiecte de schimbări ce s'au ivit în Bulgaria.

În urma decretelor de organizare din Iulie 1886 și Ianuarie 1887, armata bulgaro-rumeliotă cuprinde 12 regimente de infanterie, adică: 1 Prințul Alexandru; 2 Strumski; 3 Widinski; 4 Plewna; 5 Danărea; 6 Târnova; 7 Preslav; 8 Primorski; 9 Plovdiski; 10 Rodopski; 11 Sturminski și 12 Balanski.

Aceste regimente sunt unite în brigade cu reședința la Sofia, Widin, Rusei, Șumla, Filipopoli și Slivna.

Guvernul va cere de la Sobranie să aprobe un proiect lucrat de ministrul de resbel, prin care să transforme aceste 12 regimente, cu câte 4 bata-

lioane, în 24, cu câte 3 batalioane.

Este probabil că modificarea se va face prin desdoierea regimentelor azi în ființă, și transformarea, în un al 3-lea batalion, al cadrului de companie care există în fie-care district teritorial.

Urmarea cea mai directă a acestui organizării va fi necesitatea de anume la multe posturi noi ofițeri.

În privința ofițerilor subalterni, am spus într'un număr precedent al *Revistei*, că se vor primi în școala militară, fără examen prealabil, tineri avînd primul brevet universitar, și care vor ajunge, în doi ani, pentru a umple toate vacantele.

Locurile de ofițeri generali și de corpură se vor împlini cu înlesnire; singura adevărată greutate va fi de a găsi comandanți de batalioane și de companii, este temerea că, din cauza aceasta, principatul vecin va trebui să aștepte câțiva ani, înainte de a se folosi în mod complet de urmările noii organizări.

## LEGEA CUMULULUI

Între multe chestiuni zilnice, de o însemnătate capitală pentru țară, care se discută în Parlamentul nostru, două, pentru noi medicii veterinari, ne obligă a fi cât se poate de atenți, asupra chipului cum ele vor trebui să se deslege, și ne mai obligă încă, a face și o schintee de lumină în partea care ne privește.

Prima chestiune, e cea agrară, pentru rezolvarea căreia, se fac încercări puterice, ca ea să fie în bine. Secunda e legea asupra cumului care deja se discută în secțiunile Camerei.

În afară de considerațiunile de drept comun, chestiunea dărei de pământ la țaran ne mai interesează și din punctul de vedere al îmbunătățirii vitelor, tovarășii lor de muncă, care în parte astăzi tind a degenera! Așa, chestiunea izlăzurilor, netrebuit uitată, prietenul meu Petrescu, în numărul precedent al *Revistei*, a și arătat părerile sale asupra lor.

În cea ce privește legea asupra cumului, într'u cât ea ne atinge pe noi, o vom trata în acest număr, căci beneficele ce ne va putea aduce această lege, când ea va fi făcută așa după cum se impune, așa după cum cere necesitatea, vor fi foarte însemnate și foarte folositoare.

S'a zis prin ziare, că legea cumului, cu privire la medicii veterinari, va cuprinde oare-care excepțiuni.

Convins că voi aduce lumină, în această privință, descriind pe scurt starea serviciului veterinar la noi, m'am decis a nu ascunde nimic, a arăta lucrurile așa după cum sunt, ca răul ce va fi, să fie înlăturat, iar nici de cum ocrotit după cum încă au afirmat alte ziare.

Nu e chestiune politică aceasta, ci de interes pur profesional, de care în programul nostru am spus că ne vom ocupa când trebuința va cere.

Medicina veterinară, orce s'ar zice de vrășmașii ei, a înaintat mult în țară la noi; dar că, n'a ajuns la nivelul care l'a atins ea în Franța, Germania, Angliera etc. este iarăși adevărat.

Cauzele care i-a încetinit mersul său progresiv, sunt varii; mai principale însă sunt: prejudețiile și rea voință a unor oameni, cari ar fi putut face ceva și pentru această ramură medicală; și apoi comularea excesivă și nepotrivită a funcțiunilor veterinare, de către medicii veterinari.

Să las da o parte prejudețiile, cari totuși și-au avut influența lor funestă asupra acestei medicini în general, și să arătăm dacă rea voință a existat. Cine va spune oare, că pentru medicina veterinară s'a făcut ceva, cât de puțin, în timp de 20 ani? Și când vre-o încercare bună a fost făcută, cine va zice, că n'a fost împedată? — S'a făcut, după multă trudă, o lege de poliție sanitară veterinară, bună e adevărat, dar căte încercări ulterioare votării ei, n'au intervenit pentru ca ea să fie ciuntită și chiar călcată?

Prin slorțări puterice, am isbutit a avea un local pentru școala de medicină veterinară, grație iubirii de profesina ce aveau câțiva medicii veterinari și grație și mai mult putericiului sprinț ce a dat repositul bărbat de stat, I. Cămpineanu, a carei memorie ar trebui transmisă și generațiunii viitoare, într'un mod demn și meritos.

Dar că pe socoteala acest ei școli se spun multe în defavorul ei, cine va putea afirma alt cumva? De câte ori gazetele n'au anunțat opiniuni publice ce în școala se petrec fapte grave? Și pentru că cei arătați cu degetul opiniunilor publice, nu se alarmează, sunt bănueli că această medicină de aci începe a întâmpina greutăți.

Se revin acum la cea din urmă cauză, care am enunțat-o, cumului.

Cumului, ori cum ar fi el, e vătămătoriu ori cărei ramure a activității omenești și un proverb vechiu, al Românilui, chiar zice: „Nu se poate ține doi pepeni într'o mână.“

Totuși sunt cazuri unde un individ avînd

doă ocupațiuni, a putut fi folositor, a putut fi conștiincios în îndeplinirea lor; când însă aceste funcțiuni, nu se pot îndeplini decât succesiv neglijînd când pe una când pe alta, cum e generalitatea cazurilor, mai cu osebire în medicina veterinară, atunci acel cumul e codamnabil, el trebuie înlăturat.

Arătînd cumului ocupațiunilor diverse ale medicilor veterinari, mă voiți sili a proba prin fapte și exemple vorbitoare, că el, așa după cum se exercită acum e vătămător și progresul medicinei veterinare ca și prestigiului ofițerilor medic veterinar cumular.

Majoritatea medicilor veterinari, începînd de la cei mai sus ajunși, — cât se poate ajunge în această ramură medicală — și până printre cei mai proaspeți tineri eșiți din școală, sunt cumulari! Și în mai toate cazurile un cumul care face absolut incompatibilă îndeplinirea funcțiunilor ce au Cumulând funcțiuni incompatibile între ele, mulți medicii veterinari cari ar fi putut fi folositori medicinei veterinare, când ar fi lucrat într'o singură direcțiune, n'au putut face nimic bun și neputînd îndeplini nici datoriele conștiincios în funcțiunile ce aveau, au lăsat adesea neglijențe în urmă-le, cari s'au reșfrănat nu numai asupra demnității lor personale, dar și asupra prestigiului corpului întreg, fapt de care avem mult a ne plînge, de și nu cu drept cuvînt, căci ce e drept, culegem roadele semănate de noi, ori mai bine de cei mai bătrîni, ai noștrii, cari mulți și actualizante sunt tot în așa pozițiuni regretabile.

Pentru a-mi susține teza mea mai bine, mă voiți servi după cum am spus, de fapte, de exemple, și voiți începe cu acelea, cari sunt mai izbitoare.

Așa sunt: dd. Profesori, cari pe lângă catedra încărcată ce au la școală, mai (în și câte o altă sau chiar alte funcțiuni absolut incompatibile cu acea de profesor. Necontrotați sub nici o formă în această din urmă și mai gra ocupațiune, tot timpul îl întrebuințează pentru îndeplinirea celorlalte?

Astfel fiind, ese foarte explicabil faptul că unii d-ni profesori, ne mai avînd timpul să se ocupa cu cursurile ce predau, venînd în clasă citesc pe o carte o oră întreagă, lecțiunea care trebuia să o explice cu amănunțime și măiestrie elevilor d-sale! Cu acest metod de învățămînt, nu cred că nevoe mai este de profesor: elevul siugur va putea citi: e nevoie oare de a învăța citirea?

Sunt cursuri, cari nu se fac decât pe șferte, de cum e prevăzut într'un program succint. Sunt profesori, cari neavînd cursul preparat, și nici a citi nu voese, de două și trei ori spun aceiași lecțiune — se înțelege pentru a se prîbepe mai bine;

În aceste condițiuni oare, se putea produce atît cât trebuia?

Dacă elevii acestei școale, n'ar fi ajutați de alți dd. profesori, cari nu sunt cumulari, precum și de alții cu un cumul mai puțin incompatibil între funcțiuni, cari și-au înțeles scopul și cari își iubesc profesina d-lor; dacă elevii, nu ar avea o societate, unde singurii cu activitate, caută a se instrui; dacă n'ar profita de bună-voința oamenilor de știință ca acea a savantului profesor dr. Babeș nu mult ne-am putea mândri cu ei, când ar termina școala, după cîm am înocput a ne mândri acum.

Unii profesori mai sunt și inspectori veterinari, funcțiune care obligă să facă inspecțiuni într'un raion anume, ce cuprinde 8 județe, în ori-ce timp, nu într'un timp determinat al anului, după cum fac d-ni membrii ai consiliului sanitar superior de pe lângă ministerul de interne.

Cunosc d-ni inspectori veterinari, cari n'au altă funcțiune și totuși se plîug că n'au destul timp, pentru îndeplinirea funcțiunii d-lor. Ce se face cu acei cari mai sunt și profesori?

Alți dd. profesori sunt în serviciul veterinar militar. Dintre d-lor, unii ani întregi au lipsit de la școală, fiind trimiși în misi, ca aceia de a remonta cai din Rusia, Austria etc.: serviciul de profesori în acest timp, se făcea ori nu se făcea nimeni nu se interesa, un locițior să fi fost și era destul — oricare ar fi fost el!

O istorioară ciudată, ne va pune în față o situațiune întreagă, care va face mai multă lumină, asupra reiei stări de lucruri de la școala veterinară.

În 1881, D-I. Popescu, profesor de anatomie, iera în Rusia, pentru a remonta caii armatei, în locul d-sale s'a numit un locițior, care a rămas ne uitat în amintirea noastră.

Într'una din zile, acesta ne explica glandele salivare pe o fantomă de cal, unde se vedeau desenate ori-ce organ: glandele molare neputîndu-le găsi, voia să le lase a le explica pentru o lecțiune viitoare; un camarad al meu, T. Popilian, le arată întrebîndu-l ironic: „aceste puncte adunate aci, ce sunt? — Se vede treaba, ne respunde dînsul, că muștele au făcut acest bucluc — iate uită nene! Servitori! ăștiea nimic numai fac! O să dau ordin să curețe! Mi-se pare că s'a ținut de vorbă, iar noi și școala întreagă am ris vre-o săptămîna mult!“

Ei bine, în ast-fel de condițiuni, putut-a școala noastră cu mult a înainta?

Să trec acum la medicii veterinari cumulari, cari nu sunt profesori, ci militari și civili.

Sunt medicii veterinari de județe cari sunt și în serviciul veterinar militar.

Veterinarul militar se știe, că trebuie zilnic să fie la infirmeria de corpul său. Ce se face cu caii bolnavi, când d-sa se află în județ? Să se se face cu serviciul județului când d-sa e zilnic la căzarmă?

Enzotii și epizotii, decimeze vitele noastre, și proprietarii ca și Statul, păgubesc neconținți.

Sunt veterinari civili de județe, cari sunt și veterinari de comună!

Ca veterinar al comunei, zilnic trebuie să fie în hale și la abator, căci sănătatea publică cere ast-fel: așa fiind, cum se face cu serviciul județului? Să se când se îndeplinește acesta, ce se face cu acela al comunei? Această din urmă lipsă e gravă, căci se strecoară atunci fel de fel de vite, chiar tuberculoase, cari date în consumațiune transmit boala această teribilă la consumatori. Nu e gravă oare această perspectivă?

În sfîrșit, fără a menaja pe nimeni, m'am expus a arăta aceste crude adevăruri, cari cred că dacă se vor ține în seamă, ele vor servi foarte mult!

Se va obiecta, că nu sunt destui medicii veterinari cât necesitatea cere! Să mărturisesc un adevăr, care ce-i dreptul va fi cam dureros!

Tinerii medicii veterinari nu mai au locuri, căci alții (în prea multe, pentru ca nici una să nu o facă bună).

Câte-va zile sunt numai de când d. George Ganea, medic veterinar de curând eșit, solicitînd un post în serviciul civil, i se răspunde „nu mai sunt locuri!“

— Dați-mi, zise tînarul coleg, serviciul comunei Constanța pe care-l ține d-l\*\* care mai te și veterinar de corp de armată și încă și veterinar al carantinei din acel punct!

— Cum, i se ripostă, voiești să fi așa de neuman. ca în timp de iarnă să iei omului ocupațiune din mână?

— Și are trei!

D-l Ganea răspunde din nou: „Dar uman este, ca d-sa să aibă trei funcțiuni și eu să umblu pe aceste scări, cerînd una? Neuman este, ca d-sale să-l luai una și mie să-mi dai una?“

După multe stîrnuțe, i s'a promis în fine o comună, dar care nu i s'a dat nici până acum! și câte de acestea nu o să mai vedem de acum încolo?

Dacă însă legea cumului se va vota în așa sens, ca excepțiunile ce se cred a se prevedea pentru medicii veterinari să fie de aceia cari n'ar jieni întru nimic o altă ocupațiune, cum: cel mult a fi într'o comisiune, sau membru în consiliul sanitar superior, sau ceva în fine de felul acesta, mai mult ocupațiuni onorifice, toate aceste rele vor fi înlăturate.

Sunt gelos de marele prestigiu ce a știut să cucerească corpul veterinar Francez și Belgian mai ales, și cu riscul de a privi în față ori-ce furtună directă (ceea ce nu crez) sau intermediară (cea mai incendiară și pe care o aștept), rog pe toți oamenii de bine să cugete la stingerea răului ori unde e, și de ori unde vine. Ne ridicăm în potruva sistemului, nu avem nimic cu oamenii, căci numai excepțiunile nu pot fi victima ei.

Ne place a crede că reprezentanții națiunii vor apreați ceea ce poate fi compatibil și ce nu, formînd prin această oameni conștiinți, și sîntem convinși că dispărînd una din cele mai inarți pedicii, cumului, prestigiul corpului se va mări și progresul medicinei noastre se va accentua repede.

G. Jocu

## PORTURILE FRANCE

Domnule redactor,

Știind că țineți ca lumina să se facă în orice chestiune, nu mă îndoesc că veți avea bunăvoință de a publica în stimabilul d-voastră jurnal scrisoarea de mai jos.

Mulțumindu-vă dinainte de această publicațiune, vă rog să primiți asigurarea considerațiunii ce vă păstrez.

Dim C. Iarca,

inginer și șeful secției dockurilor de la Brăila.

Dacă raportul d-lui deputat N. Blarenberg, destinat restabilirii porturilor libere, nu s'ar fi basat de cât pe idei mai mult sau mai puțin controversate, n'aș fi răspuns nimic; dar din momentul ce argumentațiunea d-sale este mai exclusiv bazată pe lucruri cari nu corespund deloc cu realitatea, din acest moment nu mi mai este permis de a tăcea, și cu atât mai mult cu cât d-sa poate induce în eroare întregul Parlament, după cum e însuși d-sa indus.

Într'adevăr, d-sa spune în raport că ar mai înțelege discuțiunea și controversa asupra porturilor libere, dacă am avea și noi dockuri, întreprinse și basinuri raționale și sistematice; dar pretinde că noi n'aveam altceva de cât niște începuturi de lucrări ridicole și cari seamănă mai mult a jucării de copil.

Ei bine, tot ce d. deputat a spus mai sus, nu este de cât o curată fantazie, de oare-ce atît d-sa cât și colegii d-sale se pot convinge că noi n'aveam numai începuturi ridicole, ci lucrări cari se apropie de sfîrșitul lor.

Convingerea se poate dobândi: să vi- sitând lucrările de la Brăila și de la Gala- ții, sau cerând Direcțiunii generale a căi- lor ferate române situațiunea lucrărilor, și se poate vedea că antreprenorii nu au să mai ia nici o a treia parte din suma to- tală, pentru a termina complet aceste lu- crări.

Eată dar că n'avem numai începuturi de lucrări.

In ce privește alegațiunea că aceste lu- crări seamănă mai mult a jucării de copil, voi face tot ce d-sa și mă voi pune la adăpostul, nu al lui Pierre Larousse sau Maurice Block, ale căror idei sau scrieri pot fi combătute prin alți autori, tot așa de însemnați, dar mă voi pune la adă- postul acelora cari au executat lucrări și pentru cari n'au primit de cât laude de la toți și de la toată lumea.

Intr'adevăr, aceste proiecte cari se ese- cuta s'au aprobat mai întâiu de consiliul de ingineri ai căilor ferate, compus din o parte de distinși ingineri ai țării, și cari n'au putut să aprobe niște copilării.

S'au mai aprobat aceste proiecte și de consiliul de administrație al căilor ferate române și din care făceau parte atunci d. director general G. Duca și d. general Berendei.

S'au mai aprobat aceste proiecte și de d. Franzius, director general care acum de curând a construit dockurile și basinu- rile de la Brema.

Voi merge însă mai departe și voi întrebă: cum trebuia făcute proiectele ba- sinurilor și dockurilor lor de Brăila și de la Galați.

Dar d. Blaremburg niciodată nu mi va putea proba că noi n'am avut în vedere toate împrejurările și că noi nu am ținut compt de toate regulile artei și de pro- gressele științei în proiectarea și executarea lucrărilor.

Tot în raport se mai spune, că e destul să reamintim basini artificiali de la Brăila, unde 3 sau 4 vapoare, de un tonajul mai considerabil, nu pot să manevreze de cât de a-îndăratele.

Vapoarele, d-le deputat, se vor putea întoarce în basin; dar să admitem că ele trebuie să iasă de a-îndăratele, lucru însă pe care până acum nu l'au făcut în basin și dacă l'au făcut, l'au făcut în chiar ba- sinul Dunării, dându-se înapoi de la locul numit „căpătânia portului” până la locul numit „pescarii”. De aci reiese clar că va- poare s'au dat de a-îndăratele, chiar și în marele basin al Dunării, fără ca să li se pară că fac ceva extraordinar, după cum d-voastră aveți aerul de a o spune. Dar ce veți zice d-voastră când veți afla ca în marele port de la Anvers nu pot intra și eși vapoarele la ori ce oră? Ce veți zice când veți afla însă că tot în acest mare port vasele sunt duse mai totdeauna de re- morquere? Ce veți zice când veți afla că la îmbucătura râului Escaut, în basini An- versului nu este de cât o adâncime de apă do 5 m. 00, ast-fel că vasele, cari au un calagiu superior, nu pot să urce sau să scoabă fluviul de cât cu fluxul?

Așa dar o pierdere de șase ore și cu toate astea vasele se duc la Anvers, și nici un deputat belgian n'a venit în Par- lament să critice o ast-fel de stare de lu- cruri și să ajute pe capitani vaselor în plângerile lor.

In basiniul nostru de la Brăila și de la Galați, vasele pot eși și intra la ori-ce moment.

Dar la ce ar servi un basin pe mare? Oare vasele vin toate într'o zi? Oare se încarcă sau se descarcă toate deodată?

Știe d. deputat să mi spună care e tim- pul cel puțin ele astăzi pentru încărcare și descărcare și care este costul acestor ma- nopere? Eu am observat în timp de trei ani că nici un vapor nu se descarcă în mai puțin de 4 zile și nu se încarcă în mai pu- țin de 6 zile.

Cu aparatele proiectate și cari se vor putea vedea funcționând în Octombrie 1889, noi vom putea să descărcăm un vapor în- tr'o zi și să încercăm cel puțin trei în 24 ore?

Dar basiniul nostru să fie așa mic? Suprafața așa numitului „mare basin” de la Anvers este de 58,600 metri pătrați. Al nostru are 70,216 metri pătrați.

Ast-fel, dacă spațiul mi-ar permite să stabilesc o comparațiune între lucrările ce noi am proiectat și cari se execută și in- tre lucrările de același fel executate în țări mai înaintate, s'ar putea vedea că n'am neglijat nimic și că din contra am ținut compt de ultimele perfecțiuni.

Trebuie să știe d. deputat că un basin este destul de mare din momentul ce face față necesităților pentru cari a fost con- struit.

Oare portul de la Marsilia și de la An- vers au fost la început tot așa de mare, ca și astăzi?

La Anvers chiar în anul 1885 s'au ma- pus la dispozițiunea publicului două basine: Africa și America.

Se mai spune încă în raportul d-lui Blă- remburg că s'a uitat a se adăoga că a- ceste lucrări sunt într'un loc izolat, departe de oraș, în mijlocul pământurilor fugătoare și mociroase.

La acestea răspund că adevărul e cam ascuns.

Intr'adevăr cine nu știe că locul doc- kurilor la Galați a fost ales chiar de no- tabili cetățenilor gălațeni? Și că tocmai din cauza acestei alegeri lucrările de la Galați s'au început mai târziu.

La Brăila unde se fac dockurile? La 200 metri de la magaziiile particularilor.

Nu puteau fi puse vis-a-vis de Otelul Ralli, cu toate că asta ar fi făcut treaba multora.

Intru cât privește terenurile mișcătoare și mociroase, voi spune că plecând dela Brăila și până la Galați pe malul stâng al Dunării, terenul pe o zonă destul de întin- să în largime e același.

Pe acest tărâm a fost construit vechiul cheu; pe acest teren sunt construite ma- gaziiile particularilor; și pe un tărâm de același fel am construit și noi.

Se poate arăta unul mai bun?

Cât despre noroiu poate veni oricine să viziteze dockurile și nu se va nomoli. Au venit mi și toți s'au întors acasă, plini poate unii și cu ceva noțiuni despre a- ceste lucrări.

Acum încă un lucru: d. Blaremburg zice că dacă ar fi dockuri, întreosite, ba- sinuri, și cum ele au să fie în Octombrie 1889, atunci nu mai este nevoie de por- turii libere. Mi se va zice poate nu cred, atunci așteptați până în August, veniți a- atunci și vizitați lucrările, și dacă nu vă veți convinge că în Octombrie sunt gata, aveți încă timpul să le votați, căci dacă Brăila și Galați a trăit an—și bine chiar în raport cu restul porturilor și piețelor comerciale din țară—fără a fi porturi li- bere, mai pot trăi deci și d'aci n'ainte.

Terminând nu pot ascunde surprinderea ce mi-a causat declarația făcută în fața Parlamentului că inginerii noștri ar fi ca- pabili numai de copilării, aceasta cu atât mai mult, cu cât cel care îi condamnă așa de sever este convins, ca și lumea întreagă, că nu este competent a se pronunța cu destulă pricepere asupra acestei materii.

Dem. C. Iarca.

MAI NOU

La alegerile parțiale de ieri d. Const. Esarcu a fost ales senator la Pitești cu 52 voturi, în contra d-lui A. Drăgulănescu, care a avut 36 voturi, și d. Bălcescu cu 13.

Suntem veseli de omagiul adus, de unul din centrurile inteligente ale României, muncitorului neobosit că- ruia se datorește Ateneul.

Informațiunile date de unele ziare despre ședințele consiliului de mi- niștrii în cari s'ar fi examinat situa- țiunea primăriei sunt eronate: mi- niștrii vor avea numai mâne, Mier- curi, primul consiliu după vacanțe.

O eroare de tipar a diformat nu- melele inteligentului administrator de la Măcin, căruia i se datorește ini- țiativa unei serbări în folosul copii- lor săraci din scoale. D-sa se nu- mește Mircescu, ear nu Micescu.

Mai multe ziare au vorbit despre dimisiunea d-lui primar Protopo- pescu Pache și ajutoarelor sale, d-nii Brătescu și Rîmniceanu.

Am omis intenționat de a vorbi de acest incident, nu pentru că în- căpea vr'un mister, deoarece la ba- lul Curții însuși d. primar comunica amicilor săi această dimisiune, dar pentru că intervențiunea de presă pot fără voe înăspri situațiuni în cari sus- ceptibilități de persoană sunt în joc.

Pentru comentariile unei părți din presa opozițiunii nu ne mirăm ca eel

să desfigureze faptele și să urmărea- scă înainte campania de desbinare ce duc; cât pentru presa amică, o rugăm să urmeze rezerva noastră; o putem deocamdată asigura că in- formațiunile ei sunt incomplete.

Noua administrație a așezăminte- lor brâncovenești este silită să facă economii pentru echilibrarea buge- tului.

La 15 Ianuarie se vor ținea con- cursuri în mai multe orașe, pentru catedre de școalele primare urbane.

S'ar fi dat de urmele tâlharilor, cari au căleat și împușcat pe d. Kohler administratorul societății de bazalt, care locuiește la vila s'a de lângă Mărcuța.

D. Kohler este în căutarea d-lui dr. Severeanu.

Joi, 5 Ianuarie, la orele 2 1/2, mai mulți artiști și dame din societate se vor întruni la Ateneu pentru a încerca acustica săleii celei mari, care cu toate că nu este cu dese- virșire gata, va fi prin excepțiune deschisă publicului.

Mai multe bucăți de piano și de canto vor fi executate.

Sala va fi încălzită bine.

Mai mulți proprietari ai suburbiei Slobozia protestă contra numirii de epitrop al acestei biserici în persoana d-lui Șerban Ionescu, fost ofițer de gardiști, fost econom al spitalelor ci- vile și depărtat din acest din urmă post pentru abuzuri.

„Epitropia acestei biserici are un venit de peste 35 mii lei. Ea trebuie dar condusă de oameni cinștii. Ma- halaua Slobozia este locuită de pro- prietari-profesori, funcționari și co- mersanți foarte stimați. Din aceștia s'ar putea numi un epitrop, mai cu seamă că numirea d-lui Șerban Ione- scuu este făcută contra regulamen- tului, când este locuitor în mahalaua Flămânda, iar nu în mahalaua Slo- bozia.”

Suburbienii din Slobozia roagă pe d. ministru de interne să oprească această numire care ar fi păgubitoare epitropiei.

Duminică a încetat din viață d. G. Costescu, fost procuror și în urmă inspector în poliția Capitalei.

Repausul lasă regrete unanime la toți cei cari l-au cunoscut, pentru caracterul integru și firea bună ce a avut.

Inmormântarea se face astăzi, la ora 1 d. am.

Aflăm cu părere de rău că d. Do- briceanu, primul procuror al tribu- nalului Ilfov, se află de câteva zile suferind; îi urăm grabnică însănă- toșire.

În săptămâna 25-31 Decembrie s'au făcut în București 12 căsătorii, toate ortodoxe.

În același interval de timp s'au născut în Capitală 90 de ortodoxi, 13 catolici, 4 protestanți, 12 israe- liți, total 119, — și au murit 96 or- todoxi, 15 catolici, 3 protestanți, 1 armean, 1 turc, 13 israeliți, și unu cu religie necunoscută, total 130; prin urmare populația a scăzut cu 11 indivizi.

Printre boale, pe lângă cele obi- cnuite (de piept și stomach) variola a avut 8 victime, febrele tifoide 6, scarlatina 5.

Ieri a fost viscol la Balaci, Balta- Albă, Bechet, Budești, Călărași, Câm- pina, Corabia, Domnești, Fălciu, Gor- gova, Măcin, Măgurele, Mahmudie, Mi- zil, Odobești, Pina Petrii, Plocești, Podu-Turcului, Rîmniceu-Sărat, Slo- bozia, Tecuci, Tulcea, Urlați, și Vidra.

Frigul cel mai intens a fost ieri la Călărași, cel mai domol pe la Si- naia și Domnești. Temperatura a va- riat între—14 și 0°R.

Ultime Depeși Telegrafice

ALE ROMÂNIEI LIBERE,

— 15 Ianuarie —

Paris 14 Ianuarie.

Știri din Londra anunță că lord Salis- bury speră că un discurs al principelui de Bismarck în Reichstag va da satisfacție Englezilor asupra incidentului Morier.

Circulă știrea că răspunderea incidentu- lui incumbă comitelui Herbert de Bismarck care a lucrat în înțelegere cu împăratul fără a consulta pe cancelarul.

Budapesta, 14 Ianuarie.

«Neuzet», vorbind de știrea privitoare la criza ministerială, zice că situațiunea nu e astfel în cât să fie de temut complicațiun: lui saū crize.

Berlin, 14 Ianuarie.

Citirea discursului tronului a fost înso- țit de aclamațiuni dese. Principele de Bis- marck n'asista la ceremonie.

Ședințele Camerilor s'au deschis prin d' cursuri patriotice rostite de președinți de etate.

Camera Seniorilor a reales biroul său. Camera deputaților va alege pe al său Miercuri.

Paris, 13 Ianuarie.

Un duel a avut loc între d-nii Roche- fort și Lissagaray. Ambii au fost ușor răniți.

(Agenția Havas)

ARTE—TEATRE

\*\* Teatrul Național, Societatea dra- matică. — Marți 3 Ianuarie se va juca piesele Amorul Cleopătrei comedie în 3 acte și Sfredelu dracului comedie într'un act.

Orchestra la 7 1/2. — Cortina la 8 ore precise.

Repertoriul lunii curente. Piese noul: Pascal Fargeau, dramă.

\*\* Sala băilor Eforiei. Cu începere de la 1 Ianuarie se vor da mai multe serii de baluri mascate: Duminicile, Mar- țea și Joia.

NOUL PALAT AL ATENEULUI

Mare expozițiune de Bele-Arte

Instalat în sălile acestui palat. — Exposi- țiunea este deschisă în toate zilele de la 10 dimineața până la 5 după ameză.

Prețul intrării 1 leu iar Duminicile 50 bani și Joie 2 lei.

Direcțiunea generală a regiei monopolurilor Statului

Publicațiune

Se aduce la cunoștiņa generală că, cu începere de la 1 Ianuarie 1889, se vor pune în vânzare pe prețuri reduse urmă- toarele spețe de țigări de foi, calitate su- perioară, și anume:

Table with 4 columns: Denumirea țigărilor, Nr. țigărilor ce conține o cutie, Prețul cu care se vinde, Suta de bucăți Bucata. Lists various cigarette brands like Exceptionales, Bismarck, Emperadores, etc.

Vânzarea se va face numai la debiul de specialitate din București, Calea Victo- rieii vis-a-vis de Teatrul Național.

Debitanții Regiei în genere, precum și amatorii din județe, pot adresa cererile lor d'a dreptul la depositul de Ilfov, în localul Direcțiunii Generale, Calea Victoriei Nr. 109.

Director General Gr. N. Mano.

Nr. 23.313. 1888 Decembrie 29.

COLOSSEUL OPPLER Sala Imperială

Mercuri, 4 Ianuarie 1889

MARE și BRILANTA REPRESENTATIE

In beneficiul renumitului Velocipedist și Concertist de primul rang d-nul Alexandru Scuri

Omnibusurile circulă de la Boulevardul Elisabeta.

CREMA SIMON

Pudră de Orez Simon.

Săpun Simon cu Cremă

Prescriș dedoctorii din Paris, Vienna, Londra, Berlin, New York. Adoplate de damele cele mai elegante. Aceste produse, de o finețe și de un parfum delicios, înalbesc pieța obrazu- lui și a mânelor, dau pielea o înălțime incomparabilă și fac să dispară toate alterațiunile produse pe piele de frigul, soarelui sau aerul mării.

SIMON, rue de Provence, 36. Paris.

Farmacii, Parfumerii, Bazare, etc.

A se feri de numeroasele imitațiuni.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drâncea Vechiu de 4 ani, calitate superioară tutulor altor vinuri.—15 fr. vadră și ALB DE DRAGASANI din recolta anului 1888.—15 fr. vadră la PAUN POPESCU & Comp. 18. STRADA LIPSCANI 18.

COLOSSEUL OPPLER SALA IMPERIALA este de dat pentru

Baluri de societăți și nunti. în timpul carnavalului.

RECOMANDAM MAGASINUL DE BIJUTERIE CARAPATI

Calea Victoriei Nr. 12.

Moștenitorii succesiunii dorind ca de sft George viitor să facă partagiū anuță pe onor public și clientelă că au decis a vinde cu prețuri foarte reduse asortamentul de Bijuterii. Ceasornice, Lanțuri, Broșe. Ser- vicieri de masă, Ceasuri. Fine veritabil Ca- ravan fără odoare de coloniale. Marturii de Botez etc. etc.

Se primeșce oră ce comandă sub garanție solvabilă.

Cu această ocaziune roagă pe onor Clienti cari au obiecte date spre lucru și reparați a venii de a le ridica.

Bun si nu Scump

Fabrica de Conserve Naționale

Fondată în anul 1879,

C. T. CRISTOFOR

La Marinari

Calea Victoriei, No. 100 vis-a-vis de Cișmeaua Roșie sub Jokei-Club.

Pentru concurență se vinde cutiile mai mari ca ale altor fabricanți cu 30 la sută mai eftin.

Mazere boabe extra-fină. Fasole țucăr nemțescă. Fasole verde fină. Bame cu sos de pătlăgele roșii. Pătăgele vinete.

Carbon. Dovleci. Ardei gras. Ghiveci. Bob.

Anghenari. Bulion de pătlăgele roșii. Ciuperci albe cutia de 12 persoane. 2.40. Idem Idem de 6 Idem 1.20. Sparanghel gras, cutia 2.60.

Stridii și Icre proaspete.

Vinuri de masă alese.

Vin negru de Nicorești vechi de 4 ani, 1 fr. litru. Vin alb de drăgășani, vechi de 4 ani 1 fr. litru.

COGNAC VECHIU

De vânzare din cauza desfacerei depo- zitiului, o cantitate de 6000 litri cognac vechiu veritabil de vin și 1000 litri Sli- vovitz din fabrica asociațiunii Vinicola, La Marmora din Bohotin.

Calitate garantată: Prețuri reduse: condițiuni avantajoase. A se adresa la d-nii Singer & Elephant în Vaslui.

De vânzare casele din str. Italiană 15 și str. Popa Rusu 2, A se adresa la băcănia Scarlat Ionescu. colțul str. Italiane și Speranței.

BURSA DIN BUCUREȘTI

2 (14) Ianuarie 1889.

VALORI Tirgul liber Cola oficială Bani gata Terenuri

Table with 4 columns: VALORI, Tirgul liber, Cola oficială, Bani gata. Lists various financial values and market data.

Angio în burșă. 2.80 2.90

Bucia națională a României compt. 6.00. Avansuri pe efecte. 7.00. Avansuri pe lingouri. 7.00.

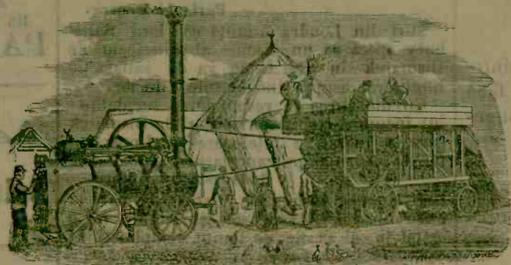
Tendința pieței, Susținută

BIUROUL  
Str. Smârdan, 8.

# W. STAADECKER

DEPOUL  
Str. Bibescu-Vodă, 6

BUCURESCI



## LOCOMOBILE SI BATOZE DE TREERAT

Sistemul cu 2 fusuri curbate și ațel cu mișcare excentrică, ambele prevăzute cu noul aparat de scuturat cu furci.

„Mi permit a atrage atențiunea onor. agricultori asupra noilor Locomobile și Batoze de treerat din fabrica

## Ruston Proctor & Co Lincoln

care sunt din nou perfecționate și prevăzute cu noi modificări practice.

Aceste mașini vor fi expuse spre vedere de la 1 Februarie viitor la

Depozitul meu din strada Bibescu-Vodă, 6

și la sucursala mea în Braila, strada Bulvardul Cuza, 114.

Domnii amatori de mașini Ruston Proctor sunt rugați a-mi transmite comanda d-lor mai din vreme spre ale putea efectua la timp.



MORI SIMPLE DUBLE SI TRIPLE  
pe postament de fer din fabrica

## Ruston Proctor & Co

și pe postament de lemn din fabrica

## CLAYTON & SHUTTLEWORTH

cu PIETRE FRANTUZESCI de 36 și 42 țoluri.

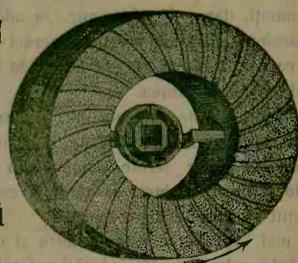
## PIETRE DE MOARA FRANTUZESCI

DIN

## La Ferté sous Jouarre

formate din 5-6 bucăți întregi de la periferia până în mijloc

Toate dimensiunile se găsesc în depozitul meu



W. STAADECKER

București. — Str. Smârdan, 8.

## VINURI DE CHAMPAGNE SUPERIOARE

# HEIDSIECK & Co. COMP.

REIMS Casă fondată în 1785 REIMS

## V<sup>ve</sup> Heidsieck & Comp. Succ.

Marca „Monopole“  
Marca „Monopole sec“  
Marca „Dry Monopole“

se vinde la:

Domnii J. J. Oswald, Magazin cu Vinuri, Piața Teatrului. — Georges Kosmann, Boulevardul Academiei. — Ph. Hugo & C-ia, Hotel de France. — John Stiefler, Hotel Union. — Müller & Horn, Hotel Boulevard.

Representanți: D-ii KUBESCH & SIEGENS  
Strada Smârdan 53. — București.

# N. LUPAN & D. FURNICA

## Magasin de Palării și Blănării

6, Calea Victoriei, 6. (Palatul Dacia)

Bogat Asortiment de Palării Bărbătești și de Copii din cele mai renumite fabrici din Europa, după ultimele Jurnale, cu prețurile cele mai modeste.

Ori-ce comandă se efectuează în 12 ore.



BUCURESCI

Mare Asortiment de Blănării pentru Bărbați și Dame, precum: Căciuli de Astragan, Biber, Loutru, etc.

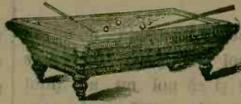
Manșoane, Căciulițe și Gulere pentru Dame de Biber, Loutru, Skongs, etc.

Asemenea se primește în Atelierul nostru Haine de îmblăniț și reparat cu precurile cele mai moderate.

## PRIMA FABRICA DE BILIARDE

București Str. Sf. Ionica. București Str. Sf. Ionica.

No. 1 No. 1



A LUI

## Francisc Fast

Face cunoscut Onor. Public, că confecționează Biliardele cele mai bune de Palisandru de Paris cu mandanele americane, de o bună soliditate garantată și cu prețurile cele mai moderate.

## VECHIUL MAGASIN

# PANZARIE ȘI LINGERIE

DIMITRIE LAZARESCU

— 72, Strada Lipscați, 72 în colț —

Recomand bogatul meu magazin aranjat și asortat din nou cu diferite pânzături de olandă și bumbac, flanele sistem Dr. Jaeger, ciorapi și alte diferite articole, lăngerie de bărbați, dame și pentru copii la pensioane, precum și salonul său special pentru rufărie de dămine și domni.

P. S. Mă mai angajez și cu confecționarea rufăriei pentru spitalele din județe.

SE CAUTA un loc de administrator cu garanție la vr'o moșie pe lângă calea ferată. Doritorii se pot adresa la administrația ziarului România Liberă, Pasagiul Român, Nr. 3 bis, București.

## STATE

de Lefuri pentru ministerul Cultelor și Justiției se află de vânzare la tipografia Curții.

„La Jocheu“

## Harnașamen



## te Militare

Aduc la cunoștința numeroasei mele clientele, d-lor ofițeri precum și onor. Public că am transferat

## Magazinul și Atelierul de Șelărie

București. — Calea Victoriei Nr. 57

ce l'am avut în Iași, în timp de 40 ani; cele mai mari recompense obținute la mai multe Expozițiuni din țară precum și diploma de onoare obținută la Expozițiunea internațională de la Viena 1873, sunt cele mai bune dovezi că pot concura cu lucrările efectuate în Atelierul meu cu ori-care fabricant din străinătate. Îmi voi da toate silințele ca prin perfecța executare a lucrului să satisfac dorința onor. Domni care mă vor onora cu c. n. dele lor.

Ca vechiul industriaș și în vederea reputațiunei câștigată până acum, conțez foarte mult în sprijinul tutulor.

Eduard Hayeck.

Comenzi pentru districte franco la orice gară din țară. Se repară or ce se atinge de această artă

# I. M. POPP

## CROITOR

Medaliat de aur din București și Iași.  
București. — 4. Strada Știrbei-Vodă, 4.

## MARE ASORTIMENT

## STOFE ADEVĂRATE ROMĂNESCI

Stofe cele mai fine franceze și engleze

Esecută tot felul de comande în arta croitoriei pentru militari și civili.

## De închiriat

Print'aceasta aducem la cunoștința amatorilor că în palatul nostru din strada Doamnei Nr. 12 se găsește de închiriat cu începere de la Sf. Dumitru viitor un local pentru restaurațiune și 2 prăvălii toate iluminate electric.

A se adresa pentru informațiuni mai detaliate la secretariatul direcțiunii în orele de birou 10-12 a. m. și 2-7 p. m. Direcțiunea generală a societății de asigurare „Națională“.

## CASA DE SCHIMB & COMISION

# RUSSU & JACOB

La „Bursa“ Română

2, Str. Lipscați în fața vechiului Palat Dacia 2

Cumpără și vinde efecte publice și face ori ce fel de schimb de monezi.

Cursul pe ziua de 3 Ianuarie 1889

	Cumpără	Vinde
5% Rență amortisabilă	96	96 1/2
5% Rență Perpetue	95 1/2	95 3/4
6% Oblig. de Stat (C. Rur.)	98 1/2	99
6% „ „ C. F. R.	—	—
5% „ municipale	87 1/2	88 1/2
5% Scrișuri loc. rurale	104 1/2	105
7% „ „ urbane	95 1/2	96
5% „ „ Iași	103 1/2	104 1/2
7% „ „ Iași	101	102
6% „ „ Iași	94	94 1/2
5% „ „ Iași	82 1/2	83
300 Oblig. Pensiuai	235	243
Imprumutul cu prime București	55	60
3% oblig. serbești cu prime	74	77
Losuri ț. roșie austriacă	35	39
„ ț. roșie Italiene	28	28
„ dombau Basilica	18	21
„ otomane cu prime	48	53
Agio bilete contra aur	2 1/2	3 1/2
Florin val. austriacă	2.10	2.11 1/2
Mărfi Germane	1.24	1.26
Bancnote Franceze	99 1/2	100 1/2
Ruble de hârtie	2.56	2.6

NB. Cursul este scotit în aur.

## Mare Depou de Vinuri de Drăgășani HOTEL KIRIAZI

## Cel mai nemeșit Cadou de Serbatori

# Vinuri veritabile de Drăgășani

VECHI și NUOI

Vin negru Golu-Drâncea  
Pelin. — Tuică veche și Drojdie  
Prețuri moderate.

George Șerbănescu  
Hotel Kiriazi, Str. Bănari, 5.

## Casă de vânzare

De vânzare imediat, cu prețuri foarte avantajose și cu înlesnire de plată, casele din Str. Știrbei-Vodă 66. Apartament mare, camere de servitori, baie, grajdii, șopron, pivniță, grădină cu pavilion. Intra-rea pe două străde. Se poate vinde și numai loc de casă nouă.

A se adresa în or-ce zi până la 2 ore la proprietara caselor n aceiași casă.

Hârtie maclatură (stricată) se află de vânzare la tipografia Curței Regale, Pasagiul Român, Nr. 12.

## CASA DE SCHIMB

# MOSCU NACHMIAS

Nr. 8, în pabul „Principele Dimitrie Ghika“ (Dacia-Romania) Strada Lipscați, în fața nou clădirii a Băncii Naționale

## BUCUREȘTI

Cumpără și vinde efecte publice și face ori ce schimb de monezi

Cursul pe ziua de 3 Ianuarie 1889

	Cumpără	Vinde
5% Rență amortisabilă	96	96 1/2
5% Rență Română perpetuă	95 1/2	96
6% Oblig. de Stat (Conv. Rur.)	98 1/2	99
6% „ „ C. F. R.	—	—
5% „ municipale	85 1/2	86 1/2
10 ls. Casel Pens. (300 l.)	295	240
7% Ser. funciare Rurale	104 1/2	105
5% „ „ Urbane	96	96 1/2
7% „ „ Iași	104	104 1/2
6% „ „ Iași	100	101
5% „ „ Iași	94 1/2	94 3/4
3% Obl. Serbești cu prime	82 1/2	83
Im. cu prime Buc. (20 let)	72	75
Losa.1 crucea Roșie Italiene	13	15
Otomane cu prime	29	31
Basilice de Dombau	40	53
Aur contra argint sau bilete	25	60
Florin Wal. Austriac	2.70%	3 1/2%
Mărfi germane	210	212
Bancnote franceze	124	126
„ idem Italiene	100	100 1/2
Ruble Hârtie	199	199
	262	270

NB. Cursul este scotit în aur.

# MARELE CIRC SIDOLI

7, Str. Poliției, 7.

Astăzi Marti 3 Ianuarie 1889



BRILLANTA  
Reprezentatiune

Mercuri 4 Ianuarie 1889

## Mare reprezentatie

# HIGH-LIFE

cu un Program foarte bogat

Vineri 6 Ianuarie

## două mari reprezentatiuni

ântăia la ora 3 p.m. dedicată copiilor și Onor. lor familii și a doua la ora 8 seara.

Inceputul la 8 1/2 ore seara precis

Cu stimă, TH. SIDOLI, director